

Posudek na diplomovou práci Bc. Elišky Miroslavy Tintěrové: Cesta k mistrovství. Oceňování drobných rukodělných řemeslníků dle metodiky Národního ústavu lidové kultury. Univerzita Pardubice 2020

Autorka předkládá práci, která dokumentuje proces udělování titulů Nositel tradice lidových řemesel a Mistr tradiční rukodělné výroby a táže se po způsobech definování ne/materiálního kulturního dědictví. První výzkumná otázka je spjata s materialitou samotných výrobků – zkoumá, jak povaha výrobku ovlivňuje možnost jeho tvůrce dosáhnout ocenění. Další výzkumné otázky souvisejí s tím, jak je definována tradiční lidová kultura v zákonech a předpisech a jak vypadá aplikace těchto definic v praxi.

Práce je myšlenkově inovativní a polemizuje do určité míry s dosavadní praxí sbírkových institucí – poukazuje na to, že ocenění nezískávají jacíkoliv výrobci, ale výrobci vyrábějící výrobky trvanlivé, schopné stát se muzejním exponátem a „svědkem minulosti“ a splňující požadavky státu na „neinovativnost“, předávání tradic a používání tradičních materiálů. Poukazuje rovněž na vyloučení veřejnosti z procesu nominace a pnutí mezi nemateriálním vymezením kulturních tradic např. od UNESCO a materiálně-vázanou praxí místních institucí.

Teoreticky práce odkazuje k actor-network theory, kdy komplex výrobce-výrobku-experta-předpisů je chápán jako určitá síť – např. síť která, pokud funguje, vede ke konečnému ocenění výrobce. Oceňování výrobci jsou určitým způsobem institucemi „sbírání“ a zaevidování jako součást kulturního dědictví. Dále se autorka inspiroje Michaelem Burawoyem a jeho rozšířenou případovou metodou, která si všímá širších kontextů sledovaných jevů vč. historických a nadnárodních. Práce nás uvádí jak do kontextu vzniku etnografie a prvotních definic lidové v souvislosti s národním obrozením, ale všímá si i kontextu existence řemeslníků jako ekonomických aktérů, kteří musí splňovat veškeré požadavky na podnikání. Dále se autorka zabývá fenoménem sběratelství z perspektivy sociálních věd. Teoretické náhledy jsou vhodně zvoleny, autorka má přehled o relevantní místní i zahraniční literatuře. Jako čtenářka bych si přála, aby se k některým pohledům zmíněných v úvodních kapitolách vrátila i v průběhu vlastní případové studie a viditelněji je propojila či rozvinula.

Terénní výzkum autorky trval několik let v rámci kterých proběhly desítky rozhovorů. V úvodu práce je vysvětlena autorčina pozice v terénu související později i s faktem její pracovní stáže v rámci dokumentování řemeslné činnosti. Tato pozice jí umožnila doplnit rozhovory s řemeslníky i o postřehy ze zákulisí jednání s institucemi. V textu nalezneme široce interpretované úryvky z terénního deníku autorky.

Práce je psána čtivě (jen výjimečně mě zbrzdila šroubovanější věta), a v dobré jazykové i citační kvalitě, překlapy se téměř nevyskytují (zaznamenala jsem jen na str. 11 účastní místo účastí).

Práci ráda doporučuji k obhajobě s hodnocením výborně, tedy A, a přála bych si, aby výzkum autorky, např. prostřednictvím budoucího odborného článku i popularizace, přispěl k diskusi nejen aktérů zúčastněných ve výzkumu. Též bych se nebála výzkum nominovat do různých soutěží o kvalitní diplomové práce.

V Praze dne 31. 8. 2020,
Hana Synková